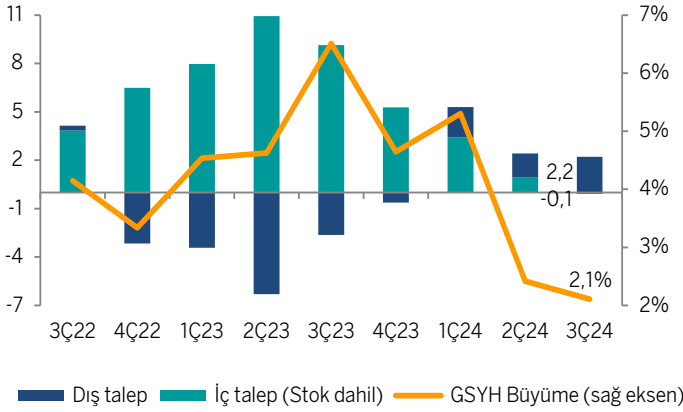

3Ç24 - Yıllık büyüme %2,1, çeyreksele daralma %0,2 oldu

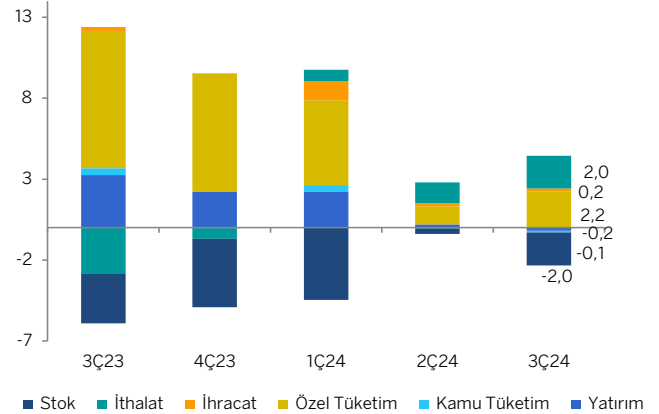
3Ç24'te Türkiye ekonomisi yıllık %2,1 ile piyasa (%2,5) beklentisinin altında büyüdü. Mevsim ve takvim etkilerinden arındırılmış veriye göre, çeyreksele bazda 2Ç24 için daha önce %0,1 büyüme olarak açıklanan veri, %0,2 daralma olarak revize edildi. 3. çeyrekte de ekonomi önceki çeyreğe göre %0,2 daraldı. Böylece Türkiye ekonomisi çeyreksele bazda iki çeyrek üst üste küçüldü. Çeyreksele verilere göre, 4 çeyreklik büyüme eğilimi %0,6'dan %0,5'e indi.

3Ç24'teki yıllık büyüme dinamikleri, dış talebin büyümeye katkı sağlarken, iç talebin sınırlı da olsa büyümeyi aşağı çektiğini gösterdi. Dış talebin katkısı önceki çeyreğe göre arttı. Stoklar dahil iç talep ise büyümeyi Covid-19 dönemi sonrası ilk kez düşürücü etki yaptı. Özel tüketimin büyümeye katkısı 2Ç24'e göre artsa da kamu tüketiminin ve yatırımların yıllık bazda azalması iç talepteki zayıflıkta etkili oldu. Bu üç kalem toplamda büyümeyi yukarı çekse de stokların daraltıcı etkisi toplam iç talebin net etkisinin düşürücü yönde olmasına neden oldu. 3Ç24'te ihracatın büyümeye sınırlı, ithalatın ise daha belirgin büyümeyi artırıcı etkisi var. Dış talebin pozitif katkı yapmaya devam etmesi olumlu olsa da yatırımların 7 çeyrek büyüdükten sonra 3Ç24'de daralması ekonomik görünüm için olumsuz. IMF son raporunda, küresel büyüme tahminini 2024 yılı için %3,2 seviyesinde korurken, 2025 için %3,3'ten %3,2'ye düşürdü. Türkiye 2024 ve 2025 yılı büyüme tahminleri %3,0 ve %2,7 olarak açıklandı. ABD seçimleri sonrasında küresel ticarete ilişkin riskler bölgesel büyüme eğilimleri üzerinde aşağı yönlü etki yaratabilir. Türkiye ekonomisi Ocak-Eylül döneminde yıllık %3,2 büyüdü. Yılın son çeyreğine ilişkin öncü veriler, zayıf büyüme eğiliminin devam ettiğine işaret ediyor. Büyüme tahminlerimiz 2024 ve 2025 yılları için sırasıyla %3,2 ve %2,5. Dengeli büyüme eğiliminin önümüzdeki çeyreklerde de devam edeceğini tahmin ediyoruz.

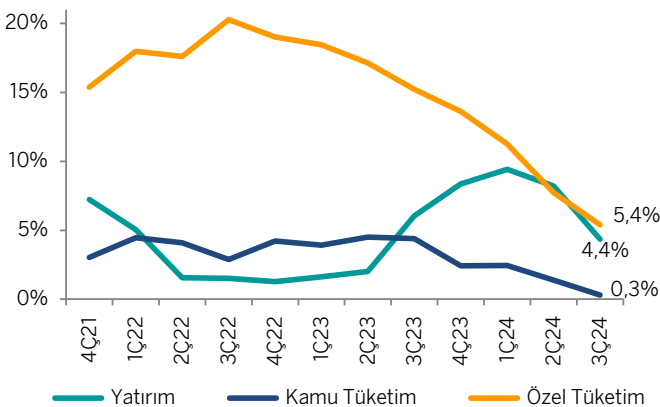
Büyümeye İç ve Dış Talep Katkısı (Baz Puan)

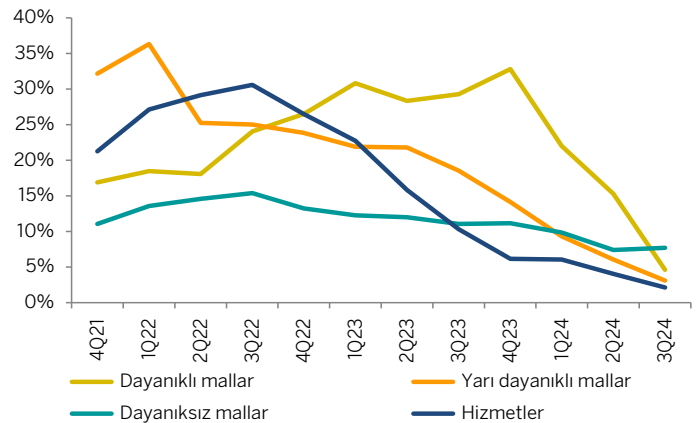
Büyümeye Katkılar (Baz Puan)

Yıllık büyüme (4 çeyrek hareketli ortalama)

Tüketim yıllık büyüme (4 çeyrek hareketli ortalama)

3Ç24'te 2,1 puanlık büyümede dış talep katkısı 2,2 puan, iç talep katkısı -0,1 puan oldu

- 3Ç24'de 2,1 puanlık büyümede dış talep katkısı 2,2 puan, iç talep katkısı -0,1 puan oldu. Özel tüketimin katkısı önceki çeyreğe göre 1,1 puan artarak 2,2 puan oldu. Özel tüketim katkısı 2Ç24'e göre artsa da son 4 çeyrek ortalaması olan 5,5 puanın altında kalarak yavaşlama trendinin devam ettiğine işaret etti. Kamu tüketimi 1Ç21 sonrası ilk kez yıllık bazda azalarak büyümeyi (0,1 puan) aşağı çekti. Toplam yatırımlar da 3Ç22 sonrası ilk kez büyümeyi düşürücü (0,2 puan) etki yaptı.
- Önceki on beş çeyrekte olduğu gibi 3Ç24'te de stok değişimi büyümeyi aşağı çekerken, etkisi 2,0 puan ile önceki çeyreğe göre arttı. Stoklar hariç iç talebin büyümeye katkısı, 1,9 puan ile önceki çeyreğin 0,7 puan üstünde gerçekleşti. Artışta özel tüketim yıllık büyümesindeki hızlanma (%1,5'ten %3,1'e) etkili oldu.
- Özel tüketim harcamaları tarafında, 4 çeyreklik veriler, dayanıksız mal grubu dışındaki alt gruplarda büyümenin 3Ç24'te önceki çeyreğe göre yavaşladığını gösterdi. En hızlı büyüme %8 ile dayanıksız mal grubunda olurken, hizmetlerde büyüme %2 ile sınırlı kaldı.
- Yatırımlar tarafında, 4 çeyreklik veriler inşaatta büyümenin sınırlı yavaşladığını gösterirken, makine ve teçhizat ise belirgin daralmaya işaret etti. 3Ç24'te makine ve teçhizat yatırımları yıllık %17 daralırken, inşaat yatırımları %4 ile büyümeye devam etti.
- Son 4 çeyrek eğilimlerine göre, 3Ç24'te yatırımda daha belirgin olmak üzere özel ve kamu tüketimi ivme kaybetti.
- 3Ç24'te yıllık bazda ihracat yıllık bazda %0,8 sınırlı artarken, ithalat %9,6 daraldı. Büyümeye ihracat önceki çeyrekte olduğu gibi 0,2 puan katkı yaptı. İthalat ise büyümeyi 2,0 puan yukarı itti.
- 3Ç24'te yıllık bazda sanayi (%2,2), "mesleki, idari ve destek hizmet faaliyetleri" (%0,3) ve "diğer hizmet faaliyetleri" (%2,4) küçüldü. Büyümeye en yüksek katkı sağlayan üç sektör tarım (0.5 puan), inşaat (0.4 puan) ve hizmet (0.3 puan) oldu. 2Ç24'te olduğu gibi 3Ç24'te de imalat sanayi büyümeyi 0,4 puan aşağı çekti. Önceki çeyreğe göre zayıflamanın belirgin olduğu sektörler hizmet ve bilgi&işlem olurken; büyüme finans&sigorta, inşaat ve "kamu yönetimi, eğitim, insan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri" sektöründe hız kazandı.

	Yıllık Değişim					
	4Ç23	1Ç24	2Ç24	3Ç24	2022	2023
Sektörel Büyüme						
Tarım	0,6%	5,1%	4,3%	4,6%	1,3%	0,2%
Sanayi	2,8%	4,2%	-1,6%	-2,2%	1,7%	1,7%
İmalat sanayi	2,8%	3,6%	-2,7%	-2,8%	4,3%	2,5%
İnşaat	9,8%	10,9%	6,9%	9,2%	-7,1%	7,2%
Hizmetler	4,1%	3,9%	3,2%	1,4%	12,7%	7,5%
Bilgi ve iletişim	-2,2%	4,5%	3,8%	2,2%	8,2%	2,6%
Finans ve sigorta	5,7%	5,6%	3,3%	6,2%	20,7%	8,5%
Gayrimenkul	4,3%	2,2%	3,6%	2,5%	6,3%	3,9%
Mesleki, idari ve destek hizmet	-0,9%	5,9%	0,7%	-0,3%	11,1%	2,0%
Kamu yönetimi, eğitim vs.	3,8%	4,5%	0,1%	1,9%	3,3%	3,9%
Diğer hizmet	3,7%	0,8%	3,5%	-2,4%	10,4%	6,4%
Sektörler toplamı	3,9%	5,1%	1,3%	2,1%	6,2%	4,2%
Gayrisafi yurtiçi hasıla	4,6%	5,3%	2,4%	2,1%	5,5%	5,1%

Nihan Ziya Erdem

Baş Ekonomist
Direkt Tel :+90 212 384 11 31
Tel :+90 212 384 10 10
NihanZ@garantibbva.com.tr

UYARI NOTU

Model Portföy hisseleri, Araştırma Bölümü'nün Endeks Üzeri (EÜ) ve Endekse Paralel (EP) tavsiyesi verdiği hisseler arasından; şirketlerin uzun dönemli mali verilerine dayalı olarak yapılan temel analiz ve kısa vadeli beklentiler bir arada değerlendirilerek oluşturulmuştur. Tercih etmediğimiz hisseler ise benzer analizler ile, Araştırma Bölümü'nün Endekse Paralel (EP) ve Endeks Altı (EA) tavsiyesi verdiği hisseler arasından seçilir. Model Portföy değişiklik raporunda, hissenin portföye giriş ya da çıkış gerekçesi belirtilir. Bir hissenin Model Portföy'e girmesi ya da çıkması uzun vadeli temel tavsiyesinin değiştiği anlamına gelmemektedir. Model Portföy, sanal bir portföy olup; piyasa beklentimiz ve de içerisinde yer alan hisselerin beklentileri doğrultusunda ağırlıklandırılarak kümülatif performansı ile değerlendirilmektedir. Dolayısıyla Model Portföy ve Model Portföy kapsamında yapılan değişimler, yatırımcının risk ve getiri tercihleri ile birebir örtüşmeyebilir.

Burada yer alan yatırım bilgi, yorum ve tavsiyeleri yatırım danışmanlığı kapsamında değildir. Yatırım danışmanlığı hizmeti, yetkili kuruluşlar tarafından kişilerin risk ve getiri tercihleri dikkate alınarak kişiye özel sunulmaktadır. Burada yer alan yorum ve tavsiyeler ise genel niteliktedir. Bu tavsiyeler mali durumunuz ile risk ve getiri tercihlerinize uygun olmayabilir. Bu nedenle, sadece burada yer alan bilgilere dayanarak yatırım kararı verilmesi beklentilerinize uygun sonuçlar doğurmayabilir.

Veri ve grafikler güvenilirliğine inandığımız sağlam kaynaklardan derlenmiş olup, yapılan yorumlar sadece GARANTİ YATIRIM MENKUL KIYMETLER A.Ş.'nin görüşünü yansıtmaktadır. Bu bilgiler ışığında yapılan ve yapılacak olan ileriye dönük yatırımların sonuçlarından Şirketimiz hiçbir şekilde sorumlu tutulamaz. Ayrıca, Garanti Yatırım Menkul Kıymetler A.Ş.'nin yazılı izni olmadıkça içeriği kısmen ya da tamamen üçüncü kişilerce hiç bir şekil ve ortamda yayınlanamaz, iktisap edilemez, alıntı yapılamaz, kullanılamaz. İleti, gönderilen kişiye özel ve münhasırdır. İlave olarak, bu raporun gönderildiği ve yukarıdaki açıklamalarımız doğrultusunda kullanıldığı ülkelerdeki yasal düzenlemelerden kaynaklı tüm talep ve dava haklarımız saklıdır.

GARANTİ YATIRIM MENKUL KIYMETLER A.Ş.

Nispetiye Mahallesi Barbaros Bul. Çiftçi Towers Kule 1,
34340 Beşiktaş/İstanbul
Telefon: 212 384 1121
Faks: 212 352 4240